

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I FALUN
 Enhet 2
 Oskar Viström
 förvaltningsrättsnotarie

DOM
 2014-10-31
 Meddelad i
 Falun

Mål nr
 2502-14, 2513-14, 2515-14,
 2516-14, 2517-14, 2518-14,
 2520-14, 2521-14, 2522-14,
 2523-14, 2524-14, 2525-14

SÖKANDE

Bilmetro AB, 556061-2789
 Box 206
 801 04 Gävle

MOTPARTER

1. Borlänge kommun
2. Falu kommun
3. Falun Borlänge-regionen AB, 556645-9284
4. Gagnefs kommun
5. Ludvika kommun
6. Ludvika kommunfastigheter AB, 556049-7140
7. LudvikaHem AB, 556048-2019
8. Lugnet i Falun AB, 556858-1598
9. Räddningstjänsten DalaMitt, 222000-1099
10. Sätters kommun
11. Säterbostäder AB, 556515-8713
12. Västerbergslagens utbildningscentrum, 222000-0802

Ombud för 1-12: Upphandlingscenter
 Ludvika kommun
 771 82 Ludvika

SAKEN

Överprövning enligt lagen om offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår Bilmetro AB:s ansökan om överprövning.

KONKURRENSVERKET	
2014-11-03	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

Dok.Id 118554

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 45	Kullen 4	023-383 00 00	023-383 00 80	måndag – fredag
S-791 21 Falun		E-post: forvaltningsrattenifalun@dom.se		08:00-12:00 13:00-16:00

BAKGRUND

Borlänge kommun, Falu kommun, Falun Borlänge-regionen AB, Gagnefs kommun, Ludvika kommun, Ludvika kommunfastigheter AB, Ludvika-Hem AB, Lugnet i Falun AB, Räddningstjänsten DalaMitt, Sätters kommun, Säterbostäder AB och Västerbergslagens utbildningscentrum (upphandlande myndigheterna) genomför en upphandling av ramavtal avseende "Fordon – Miljöbilar" (dnr GNU 2014/13). Upphandlingen genomförs som ett öppet förfarande enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU). I upphandlingen har anbudsgivare haft möjlighet att lämna anbud för en, några eller samtliga av de geografiska områdena som angetts och enligt förfrågningsunderlaget ska anbudet med lägsta pris för respektive geografiskt område antas. De upphandlande myndigheterna har genom tilldelningsbeslut den 30 april 2014 antagit Rolf Ericson Bil i Dalarna AB:s (REAB) anbud för områdena Borlänge kommun, Falu kommun, Gagnefs kommun och Sätters kommun. För Ludvika kommun antogs anbudet från Gösta Samuelsson Bil i Ludvika AB (GSAB). Leverantörerna har – i den omfattning som är relevant i förevarande mål – placerat sig som följande.

Borlänge kommun

1. REAB
2. Hedemora Bilforum AB (Bilforum)
3. Biva AB (Biva)
4. Bilmetro AB (bolaget)

Falu kommun

1. REAB
2. Bilforum
3. Biva
4. Bolaget

Gagnefs kommun

1. REAB
2. Bilforum
3. Bolaget

Ludvika kommun

1. GSAB
2. Bilforum
3. Bolaget

Sätters kommun

1. REAB
2. Bilforum
3. Bolaget

YRKANDE M.M.

Bolaget ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar att förvaltningsrätten beslutar att upphandlingen får avslutas först efter att rättelse skett på så sätt att anbudet från REAB, GSAB, Biva och Bilforum förkastats. På grund av att de upphandlande myndigheterna inte beaktat de grundläggande principerna har bolaget lidit skada. Till grund för ansökan anför bolaget i huvudsak följande.

REAB, GSAB och Bilforum har i bilaga till anbudet listat fordon som inte är miljöbilar. Detta står i strid med de obligatoriska kraven i upphandlingen.

Avseende den bilmodell som både REAB och GSAB offererat, Renault Megane III Energy dCi 110 Exception 5d (Renault Megane), uppfylls inte kravet på pisksnärtskydd. Det är visserligen korrekt att den testades 2008 men då ingick inte whiplash i testerna. Därmed uppfylls inte kravet på minst 2,0 poäng enligt EuroNCAP. EuroNCAP har testat den efteråt och resultatet blev då att Renault Megane fick 2,4 poäng.

Bilforum uppfyller inte kravet på kvalitetssäkringssystem eftersom någon beskrivning av Bilforums kvalitetssäkringssystem inte bifogats deras anbud. Biva uppfyller inte heller detta krav då de inte bifogat något dokument som styrker att de arbetar med BMW:s system för kvalitetssäkring. När annat kvalitetssäkringssystem än ISO används kan inte likvärdigheten visas med mindre än att kvalitetssäkringssystemet bifogas.

Vidare är inte Bilforums bilaga till anbudet avseende tillvalsutrustning komplett ifylld. Det obligatoriska kravet är därmed inte uppfyllt. Den bilmodell som Bilforum offererat, Ford Focus Trend Econetic 1,6 TDCi, kan inte utrustas med dragkrok vilket är ett krav i optionen på tillvalsutrustning.

Bilforum har även gjort en otillåten reservation i prislistan då de angivet att man kan få priset reducerat med 2 000 kr om man väljer bort garantin på fem år. Enligt kraven i upphandlingen är det fast pris som ska anges.

Varken Bilforum eller Biva har lämnat någon beskrivning, alternativt inte beskrivit tydligt nog, att de erbjuder service av fordon inklusive alkolås eller hur kravet på verkstad uppfylls för varje kommun. Det framgår i övrigt inte av Bilforums eller Bivas anbud att de hämtar och lämnar fordonet på dess stationeringsadress eller att lånebil tillhandahålls.

Upphandlande myndigheter bestrider bifall till ansökan och anför till grund för sin inställning i huvudsak följande. Bolagets påstående att prislistan för övriga bilar endast får innehålla miljöbilar är direkt felaktig. Det finns inga krav i upphandlingen på hur många modeller eller miljöbilsversioner som en leverantör bör eller ska ha (jfr 2.13). Det ligger för övrigt i sakens natur att en prislista från en generalagent innehåller fler typer av bilar än bara en.

Upphandlande myndigheter har vidare inte krävt något bevis för uppfyllnaden av kravet på pisksnärtsskyddets betyg. Renault Megane fick 2,4 poäng 2008 och det är inte troligt att skyddet blivit sämre sedan dess.

Bilforum har bifogat en kopia av handling undertecknad av verkställande direktör där det framgår att Bilforum använder kvalitetssäkringsverktyget Service 2000, vilket bedöms likvärdigt med ISO 9001. Det saknas anledning att misstro uppgiften. Biva har bifogat ett intyg där det framgår att de är QMA-certifierat. Upphandlande myndigheter ser inte anledning att ifrågasätta att QMA är likvärdigt med ISO 9001. Varför ett kvalitetssäkringsystem som utvecklats av BMW inte skulle fungera med Kia har bolaget inte bemödat sig att utveckla.

Av Bivas och Bilforums anbud framgår att service inklusive alkolås erbjuds. Tjänsten lånebil behöver inte beskrivas utan är ett krav i upphand-

lingen som anbudsgivaren accepterat. Det har inte varit ett krav att alla positioner i mallen över tillvalsutrustning måste kunna erbjudas. Ostridigt har tillvalsutrustning heller inte ingått i utvärderingen.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förutsättningarna för förvaltningsrättens prövning

I mål om överprövning enligt LOU gäller som huvudprincip att den part som gör gällande att en upphandling är felaktig på ett klart och tydligt sätt anger vilka omständigheter denne grundar sin talan på (RÅ 2009 ref. 69). Förvaltningsrätten har således att pröva om det på grundval av vad bolaget fört fram är visat att de upphandlande myndigheterna brutit mot någon av de grundläggande principerna eller någon annan bestämmelse i LOU och att detta medfört att bolaget lidit eller kan komma att lida skada (16 kap. 6 § LOU). De grundläggande principerna innebär att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt, genomföra upphandlingar på ett öppet sätt samt iaktta principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet (1 kap. 9 § LOU).

Uppfyller vinnande anbudsgivare de obligatoriska kraven?

Pisksnärtsskydd

I förfrågningsunderlagets kravspecifikation avsnitt 2.7 anges att fordonen ska ha fått minst 2,0 poäng vid test enligt European New Car Assessment Programme (EuroNCAP) Whiplash Testing Protocol version 2.9 (eller senare version), eller enligt intyg från tillverkaren ha motsvarande krockskyddsegenskaper som en sådan typ som har fått minst 2,0 poäng.

Bolaget har avseende bilmodellen Renault Megane, som offererats av REAB och GSAB, anfört att det saknas test efter 2008 på pisksnärtsskyddet och att kravet på minst 2,0 poäng i enlighet med EuroNCAP därmed inte uppfylls. Bolaget medger att Renault Megane testats efter 2008 men enligt bolaget ingick inte pisksnärtsskyddet vid dessa tester.

De upphandlande myndigheterna har bemött dessa uppgifter och – med hänvisning till EuroNCAPS:s hemsida – anfört att Renault Megane 2008 erhöll 2,4 poäng avseende pisksnärtskyddet och det inte är sannolikt att skyddet försämrats sedan dess.

Förvaltningsrätten konstaterar att det inte framgår av det aktuella avsnittet i kravspecifikationen hur nyligen de offererade bilarnas pisksnärtskydd ska vara testade. De upphandlande myndigheterna har endast uttalat att testet måste ha utförts enligt en viss version av EuroNCAP:s ”Testing Protocol” för att vara giltigt. Av det utdrag från EuroNCAP:s hemsida som de upphandlande myndigheterna åberopat framgår att Renault Meganas pisksnärtskydd fick 2,4 poäng 2008, vilket godtagits. Då bolaget inte ifrågasatt den testningen och inte heller i övrigt visat att kravet inte skulle vara uppfyllt är det förvaltningsrättens bedömning att det saknas skäl att ingripa mot upphandlingen på denna grund.

Övriga fordon utöver volymbilen

I kravspecifikationen avsnitt 2.13 anges inledningsvis att vid inlämning ska [ÖVRIGA MILJÖBILAR] bifogas anbudet. Vidare framgår att ”*Övriga fordon utöver ”Volymbilen” t.ex. med högt insteg, fyrhjulsdrift, kombi, personbil med automatväxellåda m.m. som beställaren önskar, ska kunna beställas från den avtalade leverantörens generalagents aktuella allmänt hållna ordinarie prislista med samma rabattsats...[s]om offererats för ”Volymbilen”*”.

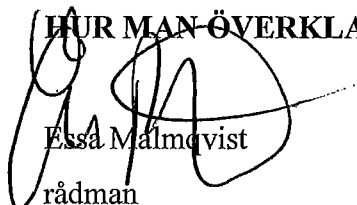
Bolaget har gjort gällande att en prislista som bifogas enligt ovanstående avsnitt i förfrågningsunderlaget – som gäller övriga fordon utöver volymbilen – endast får innehålla miljöbilar. Omständigheten att REAB:s och GSAB:s prislistor även innehåller bilar som inte är miljöbilar medför enligt bolaget att prislistorna inte är förenliga med det obligatoriska kravet. Om listorna tillåts innehålla fordon som inte specifikt är miljöfordon menar bolaget att det finns risk för att de upphandlande myndigheterna vid avrop kan komma att företa en otillåten direktupphandling. De upphandlande

myndigheterna har å sin sida anfört att bolagets uppfattning att den aktuella listan endast får innehålla övriga miljöbilar är direkt felaktigt. Enligt myndigheternas mening ligger det i sakens natur att en prislista från en generalagent innehåller fler typer av bilar än bara en.

Med hänsyn till hur det aktuella avsnittet i kravspecifikationen formulerats finner förvaltningsrätten att det saknas stöd för bolagets tolkning av det samma. Av kravet i avsnitt 2.13 följer endast att upphandlande myndigheter ska beträffande "övriga fordon" kunna beställa sådana fordon utöver den s.k. volymbilen och att dessa ska erbjudas med samma rabattsats. Att någon särskild prislista överhuvudtaget ska bifogas framgår inte och inte heller har något krav på dess utformning uppställts. Vad bolaget anfört om risken att myndigheterna kan komma att företa en otillåten direktupphandling saknar betydelse i detta avseende. Förvaltningsrättens bedömning är därmed att bolaget inte heller på denna grund förmått visa att det finns skäl för ingripande enligt LOU.

Då förvaltningsrätten – enligt ovan – finner att de brister som gjorts gällande av bolaget avseende vinnande anbudsgivare inte utgör skäl för ingripande saknas det skäl för förvaltningsrätten att pröva de invändningar bolaget anfört mot övriga anbudsgivare då bolaget inte kan anses lida skada. Av förfrågningsunderlaget framgår nämligen att endast en leverantör ska antas för respektive område. Även om förvaltningsrätten – vid en prövning i sak – skulle finna att det var felaktigt av de upphandlande myndigheterna att utvärdera Bivas och Bilforums anbud har detta således inte medfört att bolaget lidit eller riskerat att lida skada. Bolagets ansökan om överprövning ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1C LOU).

Essa Malmqvist
rådman